

QUYẾT ĐỊNH GIÁM ĐỐC THẨM SỐ 05/2014/KDTM-GĐT NGÀY 17 THÁNG 4 NĂM 2014 CỦA HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO XÉT XỬ VỤ ÁN DÂN SỰ VỀ “TRanh chấp về hợp đồng hợp tác kinh doanh”

(Trích)

HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

...
Ngày 17 tháng 4 năm 2014, tại trụ sở Tòa án nhân dân tối cao, đã mở phiên tòa giám đốc thẩm xét xử vụ án kinh doanh, thương mại tranh chấp về hợp đồng hợp tác kinh doanh, giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Ông **Phan Ngọc Thu**, là chủ DNTN Dương Thảo; trú tại 162 Hùng Vương, Lạc Thiện, D'ran, Đơn Dương, Lâm Đồng; do bà Nguyễn Thị Hạnh làm đại diện theo ủy quyền.

Bị đơn: Ông **Nguyễn Lang**, và bà **Nguyễn Thị Ngọc Mai**; trú tại 21 Hai Bà Trưng, khóm 1, D'ran, Đơn Dương, Lâm Đồng.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan: Bà **Lê Thị Lê Chi** (vợ ông Phan Ngọc Thu); trú tại 162 Hùng Vương, Lạc Thiện, D'ran, Đơn Dương, Lâm Đồng; do bà Nguyễn Thị Hạnh làm đại diện theo ủy quyền.

NHẬN THẤY

Tại Đơn khởi kiện đề ngày 27/7/2009 và quá trình tố tụng, nguyên đơn là ông Phan Ngọc Thu - chủ DNTN Dương Thảo trình bày:

Ngày 16/7/2007, Chủ DNTN Dương Thảo (Bên A) và vợ, chồng ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai (Bên B) ký Hợp đồng hợp tác kinh doanh có nội dung:

Hai bên hợp tác kinh doanh ăn uống, giải khát (rượu, bia, nước ngọt, cà phê) và giải trí lành mạnh (karaoke hát cho nhau nghe) tại số 166 Hùng Vương, D'ran, Đơn Dương, Lâm Đồng; tổng diện tích sử dụng kinh doanh: 360m²; thương hiệu đăng ký Song Nguyên; Bên A (DNTN Dương Thảo) tham gia hợp tác kinh doanh với mặt bằng hiện có, lợi nhuận chia 50% sau khi trừ các khoản chi phí; Bên B (ông Lang, bà Mai) tham gia hợp tác kinh doanh với các công cụ, dụng cụ, nhân viên phục vụ đảm bảo kinh doanh có hiệu quả, lợi nhuận được chia 50% sau khi trừ giá vốn và thuế giá trị gia tăng theo doanh số bán (khoản 3.2 Điều 3 Hợp đồng); chịu nghĩa vụ bồi thường thiệt hại thực tế trong các trường hợp: Đơn phương chấm dứt hợp đồng trước thời hạn phải bồi thường hợp đồng là 300.000.000 đồng; do lỗi của mình gây ra ảnh hưởng đến thời gian kinh doanh, hiệu quả kinh doanh (khoản 3.3 Điều 3 Hợp đồng); thời hạn hợp đồng là 7 năm (kể từ ngày 16/7/2007 đến ngày 16/7/2014).

Thực hiện hợp đồng, Chủ DNTN Dương Thảo đã tiến hành sửa chữa và giao nhà cho ông Lang, bà Mai kinh doanh. Do hoạt động kinh doanh không hiệu quả và bị thua lỗ, ông Lang, bà Mai đã có Đơn xin nghỉ kinh doanh từ

ngày 01/4/2008 (có xác nhận của Ủy ban nhân dân xã D'ran, huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng). Chủ DNTN Dương Thảo khởi kiện yêu cầu Tòa án buộc ông Lang, bà Mai phải bồi thường 300.000.000 đồng do ông Lang, bà Mai đã đơn phương chấm dứt hợp đồng.

Bị đơn là vợ chồng ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai trình bày: Ông Lang, bà Mai thừa nhận có ký hợp đồng hợp tác kinh doanh và thực hiện hợp đồng như nguyên đơn trình bày. Từ khi khai trương ngày 19/9/2007 đến ngày 30/11/2007, do hoạt động kinh doanh của quán bị thua lỗ; khách thường xuyên đánh lộn, gây mất an ninh trật tự (có văn bản xác nhận của công an địa phương) nên ông, bà có báo miệng cho bà Chi việc ngừng kinh doanh và bà Chi đồng ý. Ông, bà sử dụng mặt bằng kinh doanh được 5 tháng. Đến tháng 5/2008, ông Thu, bà Chi cho người đến lấy lại nhà và sửa chữa để kinh doanh. Ông, bà nhiều lần yêu cầu ông Thu, bà Chi đề nghị thanh lý hợp đồng để dọn đi. Đến ngày 9/11/2008, ông Thu, bà Chi đuổi ông Lang, bà Mai ra khỏi nhà và đã xảy ra xô xát (có xác nhận của chính quyền địa phương). Đến tháng 12/2008, vợ chồng ông Thu, bà Chi thu gom hết đồ đạc, vật dụng, máy móc và tự ý kinh doanh riêng lấy tên quán là Karaoke Dương Thảo. Do đó, chính ông Thu, bà Chi mới là người đơn phương chấm dứt hợp đồng, nên ông, bà không đồng ý bồi thường.

Tại Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm số 17/2010/KDTM-ST ngày 12/7/2010, Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng quyết định:

“1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn về việc: “đơn phương chấm dứt hợp đồng hợp tác kinh doanh” đối với bị đơn ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai.

Buộc ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai có nghĩa vụ bồi thường cho Chủ DNTN Dương Thảo - ông Phan Ngọc Thu số tiền 150.000.000 đồng.

Kể từ ngày Chủ DNTN Dương Thảo - ông Phan Ngọc Thu có đơn yêu cầu thi hành án sau khi bản án có hiệu lực pháp luật. Nếu ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai chưa thi hành xong các khoản tiền trên, thì hàng tháng còn phải chịu khoản tiền lãi theo mức lãi suất cơ bản do Ngân hàng Nhà nước công bố tương ứng với thời gian chưa thi hành án.

2. Chấm dứt Hợp đồng hợp tác kinh doanh không số /2007/HĐDN ngày 16/7/2007 giữa DNTN Dương Thảo do ông Phan Ngọc Thu làm chủ và vợ chồng ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai kể từ ngày 12/7/2010.

3. Đình chỉ giải quyết vụ án đối với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn về việc yêu cầu bị đơn ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai thanh toán số tiền 50.000.000 đồng”.

Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí.

Ngày 23/7/2010, ông Lang, bà Mai có đơn kháng cáo.

Ngày 25/7/2010, ông Thu, bà Chi có đơn kháng cáo.

Tại Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm số 201/2010/KDTM-PT ngày 23/11/2010, Tòa Phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại thành phố Hồ Chí Minh quyết định:

“Bác yêu cầu kháng cáo của ông Phan Ngọc Thu và bà Lê Thị Lệ Chi.

Chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của ông Nguyễn Lang và bà Nguyễn Thị Ngọc Mai. Sửa một phần bản án sơ thẩm. Áp dụng Điều 305; Điều 424; Điều 426 của Bộ luật Dân sự, xử:

Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Phan Ngọc Thu và bà Lê Thị Lệ Chi.

* Buộc ông Nguyễn Lang và bà Nguyễn Thị Ngọc Mai bồi thường cho Chủ DNTN Dương Thảo do ông Phan Ngọc Thu đại diện 100.000.000 đồng”.

Tòa án cấp phúc thẩm còn quyết định về án phí.

Ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai có đơn đề nghị giám đốc thẩm Bản án phúc thẩm nêu trên.

Tại Quyết định kháng nghị số 65/2013/KDTM-KN ngày 12/11/2013, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm, hủy Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm số 201/2010/KDTM-PT ngày 23/11/2010 của Tòa Phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại thành phố Hồ Chí Minh và Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm số 17/2010/KDTM-ST ngày 12/7/2010 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng; giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao nhất trí với Kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

XÉT THẤY

Chủ DNTN Dương Thảo cho rằng, ông Lang, bà Mai không có thông báo về việc nghỉ kinh doanh từ ngày 01/4/2008; còn ông Lang, bà Mai thì cho rằng, đã thông báo bằng miệng cho Chủ DNTN Dương Thảo nhưng không được Chủ DNTN Dương Thảo chấp nhận. Chủ DNTN Dương Thảo cũng không có tài liệu, chứng cứ chứng minh thiệt hại và lỗi của các bên làm cho hợp đồng không được thực hiện; Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm không thu thập tài liệu, chứng cứ để xác định thiệt hại thực tế, khoản lợi trực tiếp đáng lẽ thu

được theo quy định tại Điều 302 Luật Thương mại mà đã xác định thiệt hại là 300.000.000 đồng theo quy định tại khoản 3.3 Điều 3 Hợp đồng hợp tác kinh doanh là không đúng. Trong khi chưa làm rõ các tình tiết nêu trên, nhưng Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm cho rằng các bên cùng có lỗi không thực hiện hợp đồng; Tòa án cấp sơ thẩm buộc mỗi bên chịu $\frac{1}{2}$ thiệt hại là 150.000.000 đồng, còn Tòa án cấp phúc thẩm buộc ông Lang, bà Mai phải bồi thường cho Chủ DNTN Dương Thảo 100.000.000 đồng, đều là chưa có đủ căn cứ.

Do đó, cần phải hủy Bản án sơ thẩm và Bản án phúc thẩm để xét xử sơ thẩm lại, nếu Chủ DNTN Dương Thảo không chứng minh được thiệt hại và lỗi để xảy ra thiệt hại là của ông Lang, bà Mai thì bác yêu cầu của Chủ DNTN Dương Thảo.

Bởi các lẽ trên, căn cứ vào khoản 3 Điều 291, khoản 3 Điều 297, Điều 299 của Bộ luật Tố tụng Dân sự (đã được sửa đổi, bổ sung năm 2011),

QUYẾT ĐỊNH

1. Hủy toàn bộ Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm số 201/2010/KDTM-PT ngày 23/11/2010 của Tòa Phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại thành phố Hồ Chí Minh và hủy toàn bộ Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm số 17/2010/KDTM-ST ngày 12/7/2010 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng về vụ án kinh doanh thương mại “Tranh chấp hợp đồng hợp tác kinh doanh” giữa nguyên đơn là Chủ DNTN Dương Thảo - ông Phan Ngọc Thu với bị đơn là ông Nguyễn Lang, bà Nguyễn Thị Ngọc Mai và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Lê Thị Lệ Chi (vợ ông Thu).

2. Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng xét xử sơ thẩm lại vụ án. □